

BONA PAU

Nº. 622 - ANY LII - MONTUÏRI - DESEMBRE - 2004

- S'han exsecallat els fassers de plaça
- Esplendoroses celebracions de Santa Cecília
- Comença una fira amb moltes novetats
- Presentació de 3 llibres de montuïrers
- Dues obres de Pere Capellà es posaran en escena
- Es retrà homenatge als 5 batles de la democràcia
- S'iniciarà el fòrum ciutadà a Montuïri

BREUS

1.622.733 euros per a l'Ecomuseu El Molinar

Amb l'intent de millorar les infraestructures dels municipis balears de cara a potenciar el turisme de temporada baixa a Mallorca, la Conselleria de Turisme va anunciar a principis de novembre el repartiment de 88'6 milions d'euros, dels quals 1.622.733 s'han adjudicat a Montuïri per a instal·lació, infraestructures i adequació de l'ecomuseu del Molinar.

Mateu Ginard, a l'executiva del PSM

Mateu Ginard fou designat Secretari de Política Municipal del PSM en el congrés d'aquest partit celebrat a Manacor els dies 6 i 7 de novembre passat en el qual hi hagué una renovació gairebé total de càrrecs. Biel Vicens és el nou Secretari General i Jaume Sansó, el President. Per altra part, Pere Sampol continua com a portaveu en el Parlament i a l'executiva del partit.

El projecte de la carretera, modificat

Entre les modificacions previstes en el projecte de la carretera Palma-Manacor figura l'ampliació de la mitjana d'1 a 3 metres, la construcció

Espectadors en el camp d'Es Revolt quan el camp encara estava tancat amb posts (1948). Són: Na Maria "Manescal", na Coloma "Punta" i en Bernat de Son Toni Coll

d'un pont a l'altura del camí de Son Bascós que faciliti el pas a les finques de l'altre costat i la prolongació d'una sèrie de camins de servei per facilitar l'accés a les finques que hi ha al llarg del traçat. Ara bé, no es duran a terme més expropiacions.

Estrena d'una obra inèdita de Pere Capellà

El proper 17 de desembre, dia del 50è aniversari de la mort del seu autor, el grup "Magisteri Teatre" de la Universitat, estrenarà a Montuïri, a la Sala Mariana, l'obra inèdita de Pere Capellà "Val més un dit en es front", representació que començarà a les 9 del vespre i serà presentada per Biel Majoral.

Rifa promocional

La nova Associació de Comerciants i Empresaris de Montuïri rifarà dia 10 de desembre una bicicleta la qual està exposada a l'adrogueria de Plaça. Els bitllets seran un obsequi de dita Associació.

Aquesta revista ha rebut el suport del

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

ES GRAONS

Excel·lent

Sí. D'excel·lent es pot concepat el fet cultural que aquests primers dies de desembre té per marc el nostre poble: l'edició de tres llibres escrits per altres tants montuïrers. Una circumstància que just ara es donarà, la presentació dels quals es farà dies abans de la fira i que ve a demostrar la maduresa intel·lectual d'aquestes persones i a la vegada l'augment de la nòmina d'obres literàries de paisans nostres.

Profanació

És lamentable, però veridic. El nostre cementiri ha estat profanat. Dintre aquest recinte sagrat darrerament s'hi han comesos actes que sols persones incivilitzades són capaços de dur a terme allà on descansen els nostres avantpassats. S'hi han sostret records íntims, han espanyat creus d'algunes tombes i consumat actes allà inimaginables.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer, Miquel Mascaró Crespi, Joan Barceló Cerdà, Lluís Servera Sitjar, Jaume Palou Garau i Miquel Llabrés Jaume.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Correu electrònic: oabonapau@terra.es

La força de Santa Cecília

De bell nou Montuïri, els montuïrers en general i sobretot els que estimen la nostra cultura i gaudeixen d'assaborir la poesia en totes les vessants varen celebrar gojosos la commemoració de Santa Cecília, patrona de la música. Els actes organitzats pel Patronat Cultural de Música un any més foren elogiats i assaborits pels qui de qualche manera estimen el nostre poble i les institucions que li donen llustre. Actes que una altra vegada feren palesa l'estima en vers les manifestacions que enalteixen aquest art cultural.

Així ho va demostrar el gran nombre de persones de totes les edats que conserven viva la seva inclinació per la música de la casta que sia. Una conjuntura que també posà de manifest la desinteressada i ferma dedicació per així conservar i millorar aquest patrimoni. Una mostra que va romandre patent amb la penetració entre poble i música, ja sia vocal o instrumental.

Així ho interpretava el rector de la parròquia quan a l'homilia del dia de la celebració deia que "parlar de Santa Cecília no és sols parlar de la seva vida entregada al servei dels altres, no sols és parlar de la força del martiri, també és parlar de la música, de l'harmonia, de les melodies sonores que commouen el cor i encisen l'ànima cap al cel. Quantes vegades atrafegats per mil i una preocupació, maldecaps, no ens hem deixat dur per la melodia d'una peça musical que ens ha fet reviscolar les forces i recuperar aquella serenitat i harmonia interior que havíem perdut! La música suposa sortir de la soledat acompanyant els batecs del cor. La música permet expressar tots aquells sentiments que

el cor guarda en secret".

Ja en un altre aspecte, però impregnats del contingut espiritual, humà i transcendent de l'art musical, dirigint-se als propis músics i cantaires els encoratjava, animava i incitava dient:

"Músics que feis possible la música i que amb les vostres mans feis sonar tants d'instruments: tant de bo que féssiu sonar la música de la bondat, la música de fa possible l'abraç sincer i fratern; que fa possible una mirada neta i transparent, que fa possible que del mateix pa mengem tots fins associar-nos.

"Músics que amb el vostre fus feis sonar tants d'instruments: tant de bo que amb el vostre alè féssiu sonar la música de la pau, la música que possibilita la germanor entre persones i entre els pobles; que fa possible el respecte, la tolerància i la llibertat.

"Músics que feis escoltera, que amb la vostra veu embadaliu i enamorau: acompanyau els nostres joves cap a una terra millor, vers una terra que estima, defensa i lluita per la seva cultura i llengua. Estimau aquella saviesa cultural dels poetes, i d'una manera especial els que enguany recordam, com Pere Capellà i Costa i Llobera".

El poder de la música, la cultura, la saviesa pot asserenar un poble. I Montuïri hi està en camí i amb esperances fermes d'assolir-lo. El mitjà el tenim. Desitjos, no en manquen.

O. ARBONA

DOS DITS DE SENY

LA MENJUA

Altres temps la gent pagesa menjava més malament que no ara. En general menjava més quantitat amb més grassa i altres condiments que no afavorien gens la salut, motiu pel qual molts morien joves o de qualche atac de cor o víctima d'una trombosi o d'altra afecció deguda a una inadequada alimentació.

Avui en dia, però amb uns altres ingredients, també es menja malament. Altres temps el ric era un home gras. Avui, en canvi, contemplam aquells escollits que van a una boda reial i sols proven una esquifidesa dels aliments que se'ls presenta: verdures, esquitxos de salses, productes lliures de contaminació, acompanyaments exòtics, sense conservants ni colorants, pastissos extraordinàriament gustosos. En general els rics apareixen ara sense greixos i tampoc sense passar gens de fam. El ric menja sa i beu vins de categoria mentre el pobre s'alimenta de porqueria amb uns ingredients perillosos per a la salut.

En el nostre poble encara resten famílies que maten un porc i mengen sobrassada bona; altres no ho poden fer i la compren a preus exagerats. I per no disposar de tants de doblers o per no voler-ne gastar, molts s'han de conformar amb un "paté" colesterós, amb carn d'animals engreixats a base de química, amb la dorada de piscifactoria alimentada artificialment. Però almanco els pobres pagesos d'altres temps consumien productes sans i naturals, molts d'ells menjaven molt, engreixaven com a botes i s'emmalaltien. Maleït menjar. Abans, massa i amb un excés de proteïnes. Ara vivim artificialment amb aliments inadequats.

SALOMÓ

Un bell i singular poemari de Maria Cabrera i Callís: "Jonàs"

Gràcies als amics montuïrers, Joan Socias i Josep Oliver, he conegut el llibre de poemes "Jonàs" de Maria Cabrera i Callís, una jove poetessa gironina.

El llibre ha guanyat el prestigiós premi Amadeu Oller de poesia 2004 i ha estat publicat dins la col·lecció Eixarms. Els poemes vénen precedits per uns breus i sucosos comentaris dels membres del jurat, la qual cosa ens ofereix un ample i interessant ventall sobre l'evidentíssima qualitat del poemari. Podem destacar, per exemple, les paraules de David Castillo que indica: *"Ple d'imatges solidificades en cada vers, els racons de l'excel·lent poemari ens ensenyen la vida despintada i desborren de frescor."* També se'ns recorda com Josep Carner a "Nabí" (el llibre més valorat pels que no són carnerians ja recorre a la figura de Jonàs).

El gran mèrit de la poetessa és la forma nova amb què s'ocupa del

personatge engolit per la balena i que esdevé símbol del sofriment i de la solitud de l'ésser humà. Un ésser humà perdut enmig d'un món de cada cop més tecnificat, més globalitzat i que allunya el seu cor de les coses senzilles com "pelar pipes".

Maria Cabrera ja comença dient-nos de Jonàs: *"tu ets la meua única humanitat"*. I incorpora una de les grans qüestions del pensament contemporani: "la crisi del jo". Un "jo" que pels budistes és pura il·lusió. En Bartomeu Fiol dirà en vers cèlebre: *"Tot jo és una exageració"*. Idò la poetessa entra en aquest debat encuriosida: *"I saber que sóc jo, / que no sóc més que jo / i els bocins de la meua desintegritat"*. També s'adreça al tema de Déu com *"Divinitat de mil noms / que te'n falta un que no / que no vull pronunciar / que no vull / que no puc"*. Aquesta dificultat, aquest entrebanc de l'ésser humà per assolir una pronúncia definitiva és un dels eixos del poemari. La paraula sempre és insuficient. L'ésser humà disposa d'una paraula incompleta i ha de trampejar com pugui per comprendre el significat de la seva existència. La poetessa comenta: *"la cançó no és feta per al teu dolor / ja no et queden / paraules ni espelmes / ni baralles de cartes / ni paper de fumar"*. La constatació de la soli-

tud és fortíssima: *"ja ni l'ombra tens per companya"*.

Però ni la solitud, ni el jo esbocinat, ni la pròpia veu de l'autora confosa i desdibuixada amb el propi protagonista de la història, Jonàs, no són el darrer "traç": ... *"i el que semblava el darrer traç / és només la banya del cargol"*.

Quasi al final insisteix *"no hi ha paraules / per dir Jonàs... no hi ha paraules"* confirmant una de les troballes de la filosofia sobre l'aparició d'un territori sobre el qual no podem parlar. La poesia ho intenta. L'autora sap que potser només ens calgui esperar o contemplar com *"la canya es balanceja / moguda per un fil de vent..."* Aquesta és l'aproximació possible dins la complexitat del nostre món.

"Jonàs" és un llibre que s'ha de llegir moltes vegades. Una lectura no basta. És del tipus de poesia que queda amb fermesa perquè reuneix un misteri i un suggeriment infinits. La poetessa aconsegueix el més difícil: el caire universal partint d'un personatge com Jonàs i de la referència a plantejaments tan importants com la crisi del jo, els límits del llenguatge o la solitud existencial. Maria Cabrera exhibeix un ofici poètic remarcable i que a ben segur donarà altres notables fruits.

Una mostra magnífica de la poesia que, en la nostra llengua, es fa a l'altra banda de la mar.

LLUÍS SERVERA SITJAR

**Plans
de pensions**

**TRIPLE
garantia**

**Molts d'anys i
bones festes!**

"la Caixa"

Hotel Rural Es Figueras Nou
Es Pati de Montuïri

Restaurant

Diligent servei

Amb totes les comoditats

Acurada atenció al client

Servei de noces i banquets

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

SALUT

Artrosi de cadera - III

Altres tractaments

A l'article anterior parlàvem del tractament mèdic de la coxartrosi (artrosi de cadera) dient que en l'actualitat hi ha medicació que pot ajudar a millorar i retardar l'evolució de l'artrosi. Ens referim a tres medicaments que són el *condroitin sulfat*, el *sulfat de glucosamina* i l'*àcid hialurònic*. Dita medicació s'hauria de donar com més prest millor, ja en els primers símptomes. És en aquest moment on dits preparats aniran a actuar d'una manera reparadora, millorant la composició del cartílag articular. A les fases tardanes i molt desenvolupades no s'han d'esperar miracles, la millorança no serà la desitjada. No s'ha d'oblidar que són medicaments que en formar part de la constitució del cartílag, milloren i frenen el procés degeneratiu. A dita medicació la podem prendre en qualsevol tipus d'artrosi, sempre consultant amb el seu metge.

Quins altres medicaments podem donar?

Els *antiinflamatoris*. Són medicaments que actuen sobre la inflamació i el dolor; ara bé, no deixen de tenir importants contraindicacions. No s'han de prendre en cas de patir de l'estómac. Sempre, a fi de prevenir una possible gastritis, s'han de donar medicaments protectors gàstrics.

Els *analgèsics* –tipus paracetamol–. Són els més indicats; milloren el dolor i, en conseqüència, la mobilitat articular.

Pomades –n'hi ha dues-centes–. En massatges s'han d'emprar les que vagin millor.

Rehabilitació. Si a un li agrada passejar, anar amb cotxe i contemplar paisatges, que vagi a fer-la a l'hospital. En el centre hospitalari no li faran res que sigui millor que allò que un pugui fer a ca seva.

Què es pot fer a ca seva?

- *Bicicleta*, 15 o 20 minuts tres vegades cada dia.

- *Reforçar el múscul quàdriceps*, múscul que es localitza a la cara anterior de la cuixa. En haver-hi una artrosi de cadera o de genoll, aquest múscul torna més prim, és a dir,

s'atrofia.

En medicina hi ha una regla que diu que tot òrgan que s'infrutilitza o no s'utilitza, s'atrofia. És de suma importància en aquesta fase fer recuperació funcional i tonificar la musculatura.

- Mala articulació amb bona musculatura: Bona articulació.

- Bona articulació amb mala musculatura: Mala articulació.

- *Portar gaiato sempre*. I quan la deterioració sigui pitjor, passar a portar crosses. El gaiato en aquestes fases serveix de molt poc. La crossa ajudarà molt més.

- *S'ha de procurar dormir amb les cames estirades*. Abans d'aixecar-se convé fer 20 o 30 flexions de cama damunt la cuixa i de la cuixa damunt el ventre, fins i tot ajudant-se amb les mans. No s'ha d'oblidar fer aquest exercici cada dia, matí i vespre.

- *Quan s'operaria, doctor?*

- 1) Si té 70 o més anys i l'afectació li produeix –malgrat el tractament mèdic– un dolor seriós i certa incapacitat per fer una vida normal, jo li diria que s'operi, ja.

- 2) En el cas de ser més jove, però la cadera li invalida per fer una vida normal, també li diria que s'operi.

- 3) Quan estan manco afectats, és a dir, té poc dolor però sí una capacitat funcional disminuïda, jo li diria que vagi seguint el tractament mèdic i exercicis.

(Continuarà)

MIQUEL LLABRÉS

Carta al director

Sr. Director:

Seguint amb l'escrit del passat mes d'octubre titulat "Assignatura pendent", el "Diario de Mallorca" acaba de publicar tota una sèrie de noms de pobles a on s'hi realitzaran obres de rondes de circumval·lació amb rotondes per treure el trànsit, però, pel que es veu, el Sr. Toni Pascual i el seu equip s'han oblidat un altre cop de Montuïri. Serà que no vol aprofitar l'ocasió per incrementar els vots que té el seu partit a Montuïri? Perquè el nostre Ajuntament no insisteix? No hi ha prou interès? Hem d'esperar qui hi hagi una desgràcia personal?

(Recordau que les escoles estan dins el carrer que avui segueix essent carretera).

Maria Gomila Marquès

Montuïri

971 646 460

Bar Can Pieres

Eren altres temps, altres quimeres, diferents

modos de pensar i de concebre la vida. Les inquietuds que movien la joventut de sols fa 25 anys s'han trastocat i transmutat. Es pot dir que el món dels anys se-güents a 1980 —que és quan s'estampà aquesta imatge que comentam— és completament diferent al d'ara; no sols perquè aquest esbart de 10 joves montuïers ha evolucionat durant aquest quart de segle, sinó perquè les coordenades en què es movien, joves i vells, ara són d'una altra manera per no dir completament diferents.

Ja era l'any 1981 quan sortí aquesta foto a **Bona Pau** que ara l'hem recuperada. Feia dos anys que havien vingut a Montuïri Bartomeu Tauler de rector i Rafel Horrach com a diaca que es preparava per al sacerdoci: dos joves eclesiàstics esbrinats que es decidiren remoure la feligresia de Montuïri amb el propòsit, sobretot, entre la joventut, de mostrar-li diferents horitzons i manifestar-li noves expressions i vivències i, principalment, obrir un fructuós diàleg sobre el sentit de la vida.

Aleshores es vivia en un món un tant jerarquitzat, que pretenia obrir-se pas en el començament d'una època de transició. Mentre, l'afany d'un bon grapat de persones encara romania ancorada en el passat, les ànsies i desitjos d'altres ja es destriaven inquiets, desitjosos d'una reforma en totes les estructures socials i religioses, encara que concebudes des de diferents

LA IMATGE COMENTADA

Un quart de segle després, les quimeres d'aquests deu jovenets són molt diferents: Aleshores encara no havien mostrat opcions de cap casta; avui s'han assentat dins la vida

òptiques i analitzades segons la pròpia manera de ser.

Basta dir que la mentalitat d'aquest grup coincidia en la majoria d'aspectes; gran part d'ells encara s'havien d'obrir camí a la vida. Aleshores en l'aspecte polític i social la democràcia donava les primeres passes i la majoria d'aquests joves encara no havia mostrat opcions de cap casta. Això sí, en general exterioritzaven una inquietud i un inconformisme a l'entorn de les estructures heretades.

Avui la vida d'aquests 10 joves és molt diferent (d'esquerra a dreta i de dalt a

baix): Andreu Camps, casat i amb una nina, celador d'obres a l'Ajuntament de Ciutat; Gabriel Roca, també casat, tenen un nin i una nina, és president de la Caixa Rural de Balears; Bartomeu Servera, casat, tenen una filla, gerent de l'espumadora, presideix el PSOE local i és regidor; Rafel Horrach, qui vengué aquí de diaca, l'any 81, anà a Sóller on fou ordenat sacerdot, després d'esser uns deu anys rector de Lloseta ara ho és del Port d'Andratx; Bàrbara Camps, casada, té dos fills i treballa a ca seva; Pere Fiol, casat, tres fills i és enginyer industrial; Margalida Mayol, casada, dos fills, mestra d'escola i regidora de l'Ajuntament; Antònia Martorell, casada, dos fills i treballa a ca seva; Jaume Cloquell, fadrí, especialitzat en idiomes, despès d'estar alguns anys a Alemanya ara dona classes d'alemany a Manacor; i Tonina Cloquell té dos fills i és professora de l'Institut de Felanitx.

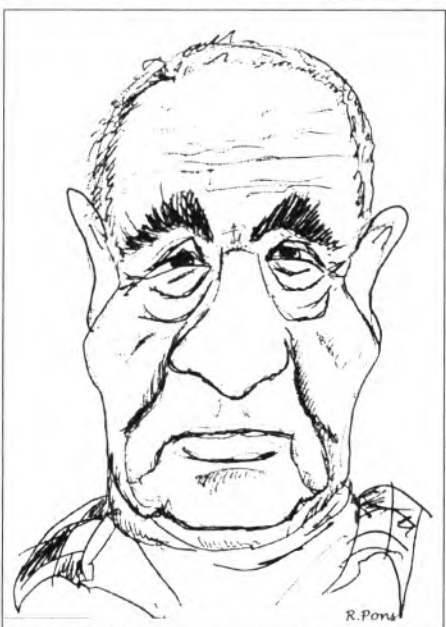
O. ARBONA

s'ha dit que... PER MONTUÏRI

Els propietaris dels **animals de companyia** haurien de tenir més seny i no passejar-los per on la gent ha de menjar. Demanen un poc més de respecte a les persones ja que ells en tenen tant als animals.

Varen romandre molt apenats alguns familiars que tenen gent enterrada de a poc al **cementeri** quan afinaren que havien espenyat la creu de la tomba. Per aquest motiu demanen més vigilància o que se cerqui una solució per evitar aquestes malifetes.

P singulars

L'amo en Tomeu des Cafè
"Un bon homo"

Ja n'hi ha que frissen de veure l'**ecomuseu** i dels voltants del Molinar amb arbres que es plantaran a la nova plaça i avingudes projectades. Encara que altres –possiblement pessimistes i malpensats– ja en fan cançons.

Podria anar molt bé la nova **associació de comerciants** locals si tots empenyen un poc. Els qui es mouen són optimistes i veuen factible engrescar-los tots perquè tots se'n beneficiïn.

Si no s'havien posat a punt les integrants de la nova associació de "**Dones montuïreres**", s'hi pogueren posar amb un cap de setmana "suculent", i més hi estaran amb els cursets de cuina nadalenca i ornamentació de Nadal que ja han començat.

Alguns temorencs, ara ja passen tranquils per **davall els fassers** de plaça. I aquells que no es volien arriscar a deixar-hi davall els cotxes, no se'n podien avenir, ja no veuran copejat el vehicle per una caiguda de qualque "dàtil".

Hi ha dies que es veuen restes de menjar que estava dipositat dins les bosses que certes cases les havien tret el dia que no tocava. I cans i moixos "en feien de ses seves". Lamentables, però **equivocacions que repugnen**.

El metro arribarà un dia a Montuïri i així es podrà "**fer passar pes metro**" a alguns montuïrers.

N'hi ha que confonen el carrer Major amb una **autopista**, sobretot els que no tenen res dins es cap.

P singulars

Santiago
"El pintor, pintat"

Es comentava que a Ciutat comanden **dues polletes** i un gallet "quic-kiri-ki". No seran massa polletes per tan poc gallet?

Hi ha metges que passen mitja vida de **vacances**. Això ens passa per aquí, prop.

Mentre un deia que devers Andratx es fan tants **bons negocis**, l'altre li contestà: "Ho haurem d'anar a veure".

Sa flor de card és el símbol de Crist i de la **fidelitat masculina**. Seria desitjable que els homes ho respectassin més.

I... fins l'any que ve. Tant de bo que conservin el **bon humor** tant els què hi viven com els que els manca felicitat. **Moltds d'anys!**

EN XERRIM

bar

Ca na Poeta

music

Carrer Major, 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

L'AJUNTAMENT INFORMA

XXVI FIRA DE SA PERDIU - PROGRAMA

DIVENDRES, 3 DE DESEMBRE

A les 18'00 h. "Cata de Vins Montuïrers", en es Celler Can Rei.

A les 19'00 h. Partit de Futbol, Benjamí: Montuïri – Cardassar

A les 19'30 h. Presentació Llibre de Lluís Servera: "Els Caires de la Claror", a càrrec de Vicenç Calonge, Joan Miralles i Monserrat i Joan Fullana. Intervindrà el Cantautor: Josep Arnau Estrades. En el Saló d'actes Ajuntament de Montuïri

A les 21'00 h. La companyia "Joves de fa trenta anys", presentà l'obra de teatre: L'amo de Son Magraner, de Pere Capellà "Mingo Revulgo". Direcció: Martí Ferrer. A la Sala Mariana

DISSABTE, 4 DE DESEMBRE

A les 10'30 h. Mini Bàsquet: CB Montuïri- Verger – CB. Alcúdia

A les 11'30 h. Futbol sala iniciació: Montuïri – Porreres

A les 17'00 h. Bàsquet Infantil: Montuïri-Manera – SCYD Hispania

A les 18'00 h. Inauguració del Mercat d'època. En El Molinar

A les 18'30 h. Inauguració de les diferents exposicions i mercadet en el carrer Molinar, 35.

Exposició de treballs manuals, realitzats per l'associació de Persones Majors. En Carrer Pujol, 17

Exposició de Teresa i Margalida d'objectes de regal i decoració de Nadal. En Carrer Pujol, 16

Exposició de Brodats, "Artesania del Pla", exposició de ceràmica de Rakú de Juan Pedemonte i Rosario Arroyo i de l'exposició solidària de ceres "espelmes" i ceràmiques a benefici d'una ONG de l'Indi Exposició d'olis de Núria Sunyer. A la Rectoria

Exposició de pintures de Pep Lluís Álvarez "CULE" i exposició i venda de prenyes de vestir de la dissenyadora Inés Colom "Magines" inspirades en l'obra de l'artista "CULE". En el Carrer de la Pau.

Exposició de treballs manuals de l'associació de Gent Gran. En el Carrer Costa i Llobera, 15

A les 19'00 h. Bàsquet Cadet: CB Montuïri Rst Munper – Felanitx

A les 19'30 h. Presentació del lli-

bre de Melcior Nicolau: "Nous Escrits d'un pagès", a càrrec de Jaume Casanovas, Coordinador de "Fora Vila Verd". Intervindran Felip Munar i Joan Morey, Director General d'Infraestructures Agràries. A Sala d'actes de l'Ajuntament.

A les 20'15 h. Presentació del llibre "Història de sa Societat de Caçadors i Sa Fira de Sa Perdiu". Presentació a càrrec de l'Il·lm. Sr. Antoni Gómez, director General de Caça del Govern Balear.

A les 21'30 h. A la Plaça Major "Gran Torrada Popular", amenitzada amb l'actuació musical del duo: "Joan i Xesc" Promociona: Cooperativa Agrícola de Montuïri.

DIUMENGE, 5 DE DESEMBRE FIRA DE SA PERDIU

A les 9'00 h. A la Pista de Bàsquet de l'Avinguda Es Dau, s'obrirà l'inscripció per a la participació al concurs de perdis, per a més tard, començar amb les proves a on es donarà la puntuació per tal de seleccionar les millors perdis.

A les 9'00 h. En Es Dau. El Club Espanyol de Ca Rater celebrarà la XV trobada a Montuïri, i la 3ª monogràfica, amb trofeu de reconeixement als millors exemplars i obsequi a tots els participants.

Dins aquest acte els organitzadors faran un agraïment a la Sra. Apol·lònia Cerdà Gelabert, per la seva laboriosa feina pel reconeixement de la raça del "Ca Rater".

Exposició de Ca me mallorquí.

A les 11'00 h. Concurs d'habilitat del ca pastor en el maneig de les ovelles. Intervindran els següents pastors: Baestrot de Toni Ballester de Son Mesquida; Estepa, Careto i Nit de Miquel Adrover de Son Negre; Jak de Llorenç Taberner de Felanitx; Fosca de Joan Toni Riera de Manacor, Petit de Llorenç Soler de Porreres i tots els pastors locals que estiguin interessats en participar-hi. A l'Avinguda d'Es Dau.

En Es Dau Mostra de porcs i d'ovelles de raça autòctona.

En el carrer del Molinar, i durant tot el dia, "Exposició del mercat

Portada del programa de la Fira
Obra de Javier Marín Garcías
(Fill de "Tita Rubina")

d'època".

A la Plaça de Ses Tres Creus exposició de coloms missatgers i coloms en general.

En el carrer Pujol exposició de cotxes i motos antigues a càrrec del Club "Es Pistó" de Llucmajor

A les 11'00 h. Arribada de les autoritats a l'Ajuntament, i seguidament es farà el recorregut per la Fira.

A les 12'00 h. Missa dominical.

A les 13'30 h. Entrega de premis als guanyadors de la Mostra de Sa Perdiu.

A les 16'30 h. A la Plaça Major: Ball de Bot amb l'actuació d'Aires de Montission i Aires des Pla de Marratxí.

A les 16'30 h. A l'Avinguda Es Dau exhibició de doma vaquera i alta escola a càrrec del Centre Equestre d'Inca.

A les 20'00 h. A la Sala Mariana: "Combat de glossat de Picat" a càrrec de socis de l'associació "Canonatge de Santa Cirga".

DILLUNS, 6 DE DESEMBRE

A les 12'30 h. Commemoració del 25è aniversari d'Ajuntaments Democràtics. Intervindran els cinc batles de la democràcia. A la Sala Mariana.

Es convida a tot el poble.

Aigües residuals

Dia 3 es va començar a obrir un síquia en el Dau per tal de solucionar l'embossament de la tuberia obstaculitzada d'aigües residuals. Al cap d'una setmana estava solucionat el problema.

Els fassers, exsecallats

Els fassers dels graons foren exsecallats dia 4. Una tasca que ja es feia necessària per haver caigut algunes branques amb el consegüent perill tant pels vianants com pels vehicles. L'aspecte que ara ofereixen és preciós.

Inauguració del bar Es Pou Nou

Ara amb el nom d'Es Pou Nou, dia 13 va obrir les portes al públic (allà on era el bar de Ca na Magdalena, al començament de la carretera de Pina), si bé a partir d'ara serà regentat per la seva filla Francisca.

Conferència sobre Pere Capellà

A la sala d'actes de l'Ajuntament, l'historiador algaidí Pere Fullana dia 18 va oferir la primera conferència del cicle d'actes "Any Pere Capellà" que organitza el Patronat Cultural de Música. L'acte fou presentat pel nostre col·laborador Lluís Servera. La segona conferència versarà sobre "El teatre de Pere Capellà" i la seva celebració, dia 2 de desembre en el mateix local.

La sala d'actes de l'Ajuntament es va omplir d'assistents a la conferència que sobre Pere Capellà va oferir Pere Fullana

Tercera Edat

L'Associació de Persones Majors va organitzar dia 17 una excursió comercial i a més visitaren Porto Cristo i Cales de Mallorca. I dia 25 es va oferir una conferència sobre diferents mètodes de desenvolupar-se bé dins la vida.

L'Associació de Gent Gran dia 11 dugué a terme una excursió a Es Calderers, visitant també Cales de Mallorca, dinaren a Son Colom de Felanitx, continuaren a Gràcia i visitaren Can Guardiola. A pesar que ploqué tot el dia, tornaren satisfets. I dia 27 a Ses Escoles tengueren una torrada de Germanor, la qual va acabar amb un ball.

BONA PAU

desitja a tothom
bones festes de Nadal, Cap
d'Any i Reis i que el proper 2005
ens ompli a tots de felicitat

**Amb motiu de
les festes de
Nadal i Cap
d'Any volem
desitjar molts
d'anys a tot
el món**

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MAN'S

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56

Porres

L'inici del Fòrum Ciutadà a Montuïri

Després d'haver presentat el Diagnòstic de l'Agenda Local 21, des de l'Ajuntament de Montuïri es continua amb la tasca iniciada i amb el compromís adquirit firmant la *Carta d'Aalborg*. En aquest sentit la propera passa del procés de l'Agenda Local 21 és la constitució del **Fòrum Ciutadà** format pels montuïrers i montuïreres que tenim inquietud i ganes d'expressar les seves idees i opinions sobre el municipi.

¿Què és el Fòrum Ciutadà?

El Fòrum Ciutadà és un òrgan de consulta i de participació d'aquelles persones o entitats vinculades directament o indirectament al municipi on es desenvolupa l'Agenda Local 21 i que volen aportar els seus coneixements o la seva opinió.

El Fòrum es presenta com el lloc de debat òptim perquè els montuïrers i montuïreres manifesteu les vostres idees i opinions i definiu conjuntament el municipi que voleu pel futur. Per això, la vostra participació és molt important.

¿Com s'organitza el Fòrum Ciutadà?

Es té previst que el Fòrum Ciutadà s'organitzi en tres comissions de treball:

Jovenets inquiets

*Cinc decidits
jovenets que la
tardor de l'any
1945 es
passejaven pels
nostres carrers:
Antoni Mulet Miró
(de Son Moio),
Joan Mayol
Verger (Fideuer),
Joan Sastre
Domínguez (fill de
sa gallega), Joan
Pocoví Garcias
(Murtó) i Mateu
Oliver Verd (de
Meià)*

- *Qualitat de Vida i Aspectes Econòmics*
- *Patrimoni i Ordenació del Territori*
- *Mobilitat i Qualitat Ambiental*

Aquestes comissions de treball es reuniran en tres sessions diferents. L'objectiu d'aquestes reunions és identificar les mancances i potencialitats del municipi, proposar projectes que donin solució i resposta a les mancances detectades i finalment prioritzar els projectes proposats.

¿Per què servirà el Fòrum Ciutadà?

La funció fonamental del Fòrum Ciutadà és reunir totes les idees i opinions i intentar dissenyar un document consensuat que sorgeixi del

poble i que després serveixi perquè el Consistori tenguí unes línies mestres que seran la guia de ruta per aquest segle XXI.

¿Com puc participar?

A l'Ajuntament trobareu unes butlletes per emplenar; una vegada inscrits us citarem a la primera reunió prevista per a dia 16 de desembre a les 8 a l'Ajuntament. Per a qualsevol consulta ens trobareu a l'Ajuntament els dilluns i els dimecres de 9 - 14 h. (tel: 971646001 fax:971646310)

Des de l'Ajuntament de Montuïri s'espera la participació del poble per constituir un ampli Fòrum Ciutadà. Pensau que la vostra paraula és necessària.

Breu

La Mancomunitat, trontolla

A principis del passat novembre un grup de batles de la Mancomunitat des Pla posà de manifest la seva intenció de dissoldre aquest organisme a finals d'any "degut a haver-se perdut el seu esperit i filosofia inicial, com era el d'abaratir costos als ajuntaments". Ara bé, a la reunió del passat 19 de novembre en una entrevista amb el president de s'Institut del Consell de Mallorca, es va detectar un esperit de col·laboració en matèria de serveis socials a fi de solucionar sobretot la crisi econòmica que pateix. La seva pervivència encara està a l'aire.

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

LES INSTITUCIONS MUSICALS MONTUÏRERES HONORAREN A SANTA CECÍLIA

Coral i banda oferiren sengles concerts

S'entregà una placa al Professor de l'Escola de Música, Paco Ballester, amb motiu de la seva jubilació

Un any més el món musical montuïrer volgué honorar la seva patrona Santa Cecília. Com ja és tradicional, el Patronat Cultural de Música va organitzar diferents actes tant per expressar el seu interès per la música com per, de qualche manera, agrair el recolzament que reb del nombrós grup de persones que desinteressadament li donen suport.

El dissabte dia 20, la coral "Mont-Lliri" sota la direcció de Vicenç Juan Rubí va interpretar un variat programa de deu autors de diferents modalitats i estils. I el diumenge dia 21 després de la Missa, la Banda oferí un concert de sis peces dirigides per Pere Miralles, les tres primeres, i de Miquel Àngel Bisbal, les altres tres, audició que va concloure amb la interpretació de l'himne a Montuïri, si bé la festa tengué com a final un deliciós i concorregut dinar en el restaurant "Cas Carboner".

UNA PLACA PER A PACO BALLESTER

El qui fins a l'acabament del curs passat fou professor de l'Escola de Música, Francesc Ballester Acacio, abans del concert del diumenge rebé una placa com a comiat de la seva tasca d'ensenyament. En Paco va néixer a València l'any 1937, començà a tocar els 10 anys amb la banda de Sagunto. Posteriorment va passar a la música militar de València i el 1966 vengué com a músic de la Banda Municipal de Palma, des d'on, a final d'aquest curs, es jubilarà definitivament. I en fa 10 que vengué com a professor de l'Escola de Montuïri.

Abans de l'entrega, una alumna seva en nom de tots els seus deixebles montuïrers va expressar unes paraules d'agraïment, d'entre les quals en reproduïm les finals: *A nosaltres, qui ens ha ensenyat a estimar la música, a acaronar un instrument i a extreure-hi les notes més suaus i nostàlgiques ha estat en Paco. I justament per aquestes en-*

senyances volem expressar-li en nom de tots els seus alumnes el nostre agraïment. Des d'aquí volem recordar com ens animava a estudiar, a repassar, a tocar sempre que poguéssim l'instrument, a tractar-lo a besades, com si fos el nostre al·lot i a dominar-lo i no deixar que aquest ens dominàs. En Paco, amb la seva doble qualitat de professor i de músic ens ha ensenyat no només música, sinó també respecte davant aquesta i l'expressió col·lectiva que suposa fer música en grup. Per

Els concerts de la coral i de la banda foren extraordinaris. Els dos alumnes més joves entregaren a Paco Ballester una placa de reconeixement

tantes ensenyances, per tanta dedicació, moltes gràcies, Paco!

Vicenç Trias Garau

Jove vidrier que ha preferit instal·lar-se al nostre poble abans que a un altre més industrial
Aficionat al futbol, practica el ciclisme de muntanya

No ens coneixíem però al llarg de l'entrevista i d'un mode natural o sia quan anàvem dialogant, s'ha anat formant el personatge que presentem avui. Què pensa, què sent interiorment, què opina o quines són les seves il·lusions. És el que volem espigolar i presentar-ho al lector.

Sempre és interessant saber quin criteri té dels problemes que ens enrevolten, un jove que comença a donar una passa important en vistes al seu futur; les seves aspiracions que ha fet fins ara, els seus plans des d'ara endavant... Aquests interrogants i alguns altres procurarem esbrinar-los.

La seva veu té un to profund i el mode d'expressar-se ens fa recordar els vells professionals, antics menestrals, vertaderes autoritats en l'ofici a què es dedicaven i dominaven.

És jove -26 anys-, però pel mode en què es manifesta sembla tenir-ne 36. Anem a conèixer-lo un poc més de prop; a ell i al seu entorn.

Va néixer a Palma l'any 1977. Es casà el passat 11 de setembre amb Catalina Maria Ribas Nicolau. Diríem, per tant, que es casat de fresc. Usant una antiga expressió: menja encara el pa de nocces. Pel que veurem, comença una nova vi-

da. Continuem: després d'EGB passà a l'Institut de Llucmajor. Tenint un any de batxillerat li rondà pel cap una altra idea: aprendre un ofici. Sabia el que volia quan començà a treballar a la "Vidrieria Sineu". Es va prendre aquest treball molt seriosament. Avui, la seva experiència i anys de feina li han permès instal·lar-se d'un mode independent.

- Totes les persones tenim alguna o algunes afeccions que ens estiren, unes activitats que ens ajuden a fer descansar i desenvolupar el nostre intel·lecte o posar-nos en forma física. Podries dir-nos, per ordre de preferència, què és el que més t'agrada d'aquestes activitats: l'esport, viatjar, cinema, literatura... o el que ens digues -li preguntam.

Somriu lleugerament quan contesta.

- Sí, és ver, precisament tenc alguns hobbies que m'estiren, amb els quals pas gust de dedicar-m'hi quan puc.

- I són?

- El que més m'agrada és l'esport, el qual practic formant part de l'equip de segona regional de Montuïri. Ara bé, quan tenc temps també em dedic a un altre esport, que no és tan popular però que m'agrada molt: la bicicleta de muntanya. Com he dit, però, m'agraden tots els esports. Les excursions amb bicicleta m'entusiasmen.

- Què ens pots dir del cinema?

- També m'agrada molt.

- Ens pots anomenar alguns films que has vist recentment?

- Fa molt poc, amb la meua dona

ANTÒNIA VIDAL SAMPOL

I-luminació decorativa
Làmpades intempèrie
Pantalles
"Appliques"
Regals
Articles decoració

Carrer Missió, 14 (Travessia Oms)
Tlf. 72 67 78
Palma de Mallorca

vàrem veure "Mar adentro", de n'Amenabar, "Troya", "La Terminal" i "Gladiator". Les dues primeres molt interessants; la primera, a més, té tema de discussió.

- Països o capitals que has visitat?

- No he viatjat molt, però així mateix conec Menorca, Andorra,, Barcelona, Madrid, Ossa, i també Mèxic.

- El que t'ha cridat més l'atenció d'aquests països i capitals visitats?

- Sens dubte, Ossa. Tenen un parc admirable entre altre coses dignes de tenir en compte. Un viatge interessant fou el que férem la meua esposa i jo a Mèxic. Visitàrem "Ribera Maya", on fa segles habitava l'antiquíssima civilització "Maya". És curiós el contrast que hi ha en aquest país. A "Ribera Maya" es poden veure unes platges netes, extensíssimes que, dit sia de pas, no tenen enveja a les nostres. S'hi veia una multitud de gent que fruïa del sol i la mar, allotjats tots a hotels de luxe. No obstant en els pobles de

l'interior, la misèria estava a l'ordre del dia.

- Diques-nos un llibre, una obra literària que t'hagi impressionat fortament.

- Sens dubte "El Diario de Ana Frank".

Ho diu sense haver-hi pensat molt.

- El diari que acostumes llegir habitualment?

- L'"Última Hora". Hi estic avesat i no sé llegir-ne d'altre. A més, m'agrada molt.

- Et trobaries millor vivint a Palma?

- No, hi vaig néixer, però a Montuïri el consider el meu poble, i aquí m'he instal·lat.

- Parlant de Montuïri; una opinió sobre el nostre poble?

Està un moment dubtant.

- M'és difícil. El que puc dir és l'opinió que tenen certes persones que he tractat dins l'illa i que tenen relació amb la meua feina. El consideren un poble dormitori. A mi no em cau gens bé que es tenguin aquesta opinió del meu poble.

Consider que té altres valors que hi sobresurten amb més rellevància.

- Què és el que més et preocupa de l'actual situació mundial?

- Sens dubte, el terrorisme.

- Un esdeveniment que t'hagi impressionat molt fort en aquests darrers anys?

- L'atemptat contra les torres bessones de Nova York. Ho estava veient a través de TV i no ho podia creure. Fou impressionant.

- Passem a l'altra cara de la moneda: anomena un personatge que dins el segle passat o aquest que estam, segons tu, s'hagi distingit per la seva labor a favor de la pau?

Pensa uns moments abans de contestar.

- He vist preguntes del mateix estil al llarg dels darrers anys; gairebé totes les respostes estaven a favor de Gandhi. Opín el mateix.

- Amb tota la gent que has tractat, quin és el tipus de persona que més t'ha cridat l'atenció?

(Continua a la pàgina següent)

**Desitja a tots els montuïrers
unes bones festes de Nadal,
Cap d'Any i un venturós 2005
*Molts d'anys!***

(Ve de la pàgina anterior)

– Senzillament aquelles en què hi descobria la bondat i l'honradesa?

– Tu ets jove, per tant segur que estàs amb contacte amb altres joves de Montuïri. Preguntam: a qué aspira la joventut del nostre poble?

Ens està observant uns moments abans de contestar.

– Jo diria –contesta– que quasi tots, segur tots, el que desitgen és tenir un treball, una ocupació estable, dedicar-s'hi en vistes al futur i, mentrestant, disposar d'uns ingressos suficients per afrontar les necessitats diàries.

– Abans ens has dit que segons opinions externes, alguns consideren Montuïri com un poble dormitori. Opines, segons això, que el nostre poble està tancat i que no hi ha iniciativa?

– No, ni molt manco pens això. Tenc fe en el meu poble i estic segur que així com un temps, he sentit dir, que aquí teníem bastant de ferrers i fusters a més d'altres professionals, entre ells fins i tot un que es dedicava exclusivament a fer i adobar bótes i portadores; en un futur, esper no llunyà, el poble s'ha de distingir entre els dels voltant. Per part meua m'he estimat més instal·lar-me a Montuïri en lloc d'un altre poble més

industrial.

– Parlem un poquet del teu ofici i els teus plans. Quan obriries el taller i a on?

– Des del passat 2 de novembre el tenc instal·lat en el carrer de Sant Bartomeu al servei del públic.

– Quina és la teua feina?

– Som vidrier. A més dels treballs associats que du aquesta professió, també em dedicaré a la fusteria metàl·lica, emmarcament de quadres i instal·lacions de mompares de vidre a les dutxes dels banys. Procuraré servir els clients tant bé com pugui.

– Estàs intranquil, insegur o animat davant aquesta conjuntura?

– Em sent optimista i amb ganes de treballar. De moment ja tenc bastant feina en marxa que m'han comanada.

– Una darrera pregunta, Vicenç: quina secció nova obriries a la revista Bona Pau?

– Tal volta seria molt interessant crear un nou espai per donar curs a les opinions del lector.

Un nou taller amb una nova especialitat ha obert les portes al nostre poble. És una agradable notícia. Diríem, però, que a més del fet en sí, hi ha un altre factor que s'ha de tenir en compte: la il·lusió d'un jove que comença una vida nova. És emprendre el camí definitiu cap a la meta per la qual s'ha preparat durant anys. És una altra activitat laboral que s'afegeix al nostre poble.

L'entrevistat al llarg de la conversa ha fet referència a la vida del nostre poble fa anys, quan en quant a serveis quasi es bastava a ell mateix. En efecte: dins el voltant del poble hi havia una gran activitat. S'hi sortia molt poc per aconseguir el que havíem de menester. Els nostres professionals no estaven mans fentes, ens proporcionaven gairebé tot quan necessitàvem. És veritat que també érem manco exigents.

La vida, el món –també el nostre petit món– ha sofert i sofreix grans canvis. Esperem que aquests sien per millorar les relacions mútues i la condició humana.

MIQUEL MARTORELL ARBONA

LAPIS

joies per a tots

- Taller propi artesanal
- Gran varietat de dissenys i preus
- Certificat de garantia i autenticitat

Obert 7 dies a la setmana, de 9,00 a 19,00 h.

Ctra. Palma - Manacor, Km 28 • 07230 Montuïri, Illes Balears
Tlf. 971 16 16 00 • Fax 971 64 64 27 • www.lapis.com.tr • palma@lapis.com.tr

ACCIÓ SOCIAL DE LA PARRÒQUIA DE MONTUÏRI

Una labor callada i discreta

Fa més de 25 anys que un grup de persones que anaven per la parròquia decidiren juntament amb el rector dur a terme una tasca per ajudar els més necessitats. Entre aquestes persones hi havia: en Miquel Martorell, na Margalida "Bella", n'Antònia "Caragola", n'Antònia "Mosson", na Maria "Reus", na Joana "de sa farinera", na Francisca "Cigala", na Joana "Moragues"...

És un fet a destacar que durant aquests anys els anomenats no han deixat d'ajudar anònimament la gent de pocs recursos. En un principi les tasques que feien eren recollir roba, aliments, visitar malalts a casa i als hospitals... sempre mitjançant l'Església.

Avui en dia les qüestions burocràtiques les tramita l'assistenta social, a més d'informar de les famílies que necessiten ajuda. Aquest grup es reuneix amb l'assistenta i la representant del Consell Parroquial, Joana Maria Bennassar, cada començament i final de curs, i sempre que hi hagi algun tema per comentar. També sempre que al despatx de l'assistenta hi acudeix algú necessitat, es posa en contacte amb algun membre d'Acció Social per solucionar-ho.

Les feines més destacades que duen a terme actualment són: la participació en el menjador del Patronat Obrer, la recollida i classificació de roba usada, el repartiment d'aliments que arriben a través de la Creu Roja donats per la Comunitat Europea i la visita als malalts. A vegades es veuen limitats a fer segons quina tasca, per exemple anar al Patronat sobretot a l'estiu que és quan necessiten més gent, ja que hi ha manca de voluntaris; per això els agradaria que s'incorporàs gent nova i d'aquesta manera podrien abraçar més.

Formant part de la Mancomunitat del Pla es reuneixen esporàdicament amb els membres dels distints pobles per posar en comú els recur-

Fa més de 25 anys que el grup d'Acció Social de la Parròquia desenvolupa una tasca anònima i humanitària

sos i si hi ha el cas de tenir-ne uns més que els altres, repartir-los equitativament.

Dins aquesta agrupació tots són iguals, ningú és més que ningú. Quan hi ha una feina hi acudeixen els qui poden, no esperen res a canvi; el seu objectiu és aconseguir amistat, confiança i ajudar els de-

més segons marquen les normes de l'Església. És una opció personal i un compromís que han adquirit aquestes persones cap a aconseguir una igualtat i un benestar de tota la gent, sigui com sigui i d'on sigui.

MARIA ANTÒNIA RIGO
ISABEL MAYOL

Restaurant
Cas Carboner (DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Bufet diari de dilluns a dissabte
Mè, porcelletes, porcelles i altres plats per dur-se'n

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

Francesc Mas, president de la Coral Parroquial

“És bo que entri gent jove perquè la Coral s’ha de renovar i tenir una continuïtat”

En motiu de la celebració de Santa Cecília el passat 22 de novembre, vàrem anar un vespre a parlar amb el nostre amic Francesc Mas Ribas “Soqueta”, un home relacionat amb la coral, casat amb na Joana de Son Parot Manera, pare d’un fill i padrí d’un preciós nét. Jubilat de GESA, ara passa el temps per casa seva, li agrada el camp i la caça, i amb tota seguretat no té temps d’avorrir-se. Home de molta paraula, ens ha costat molt resumir el que amb tant de gust ens anava contant.

– D’on ve la teva afició per la música ?

– Des de molt jovenet, fa molts d’anys. L’any 43 ja m’ensenyaren la *Sibil·la* i ho vaig ésser durant dos anys; tenia 7 i 8 anys. Després vaig passar a cantar amb els més joves, ho vaig deixar el temps del servei militar, i els dos anys de casats de fresc que vàrem viure a Palma. Però sempre he estat lligat a la Coral.

– Toques qualche instrument?

– Sí, toc el piano de sentit, ja que

de solfeig sols en sé un poc, el que vaig aprendre el temps que vaig estar al Seminari. Amb partitura no sé tocar, però tot el que pugui captar el meu cervell o si algú em canta alguna cançó ho puc interpretar al piano.

– Com i quan vares entrar a formar part de la Coral?

– De nin passant a jove vaig començar a cantar; mai no ho he deixat, només el temps del Servei i de l’estada a Palma. Dins la coral he fet els canvis de veu.

– Quin temps fa que n’ets el president?

– Fa cinc anys que form part de la Junta Directiva i que en som el president.

– Quins canvis has notat des del començament a ara?

– En un principi la Coral només participava a les celebracions de l’església o si hi havia alguna comedia i requerien els nostres serveis. Després començarem a fer sortides i ens vàrem constituir com a Coral.

– I per cert, per què es diu Parroquial?

– Perquè va néixer i es va conformar dins l’església, si bé hi va haver-hi un temps que es va llevar parroquial perquè deien que no podien rebre subvencions d’altres institucions. Però això no va ésser veritat i es va tornar a posar perquè fa molts d’anys que participam de les celebracions: festes, comunions, funerals... ja que a tothom li agrada que li cantin.

– En quants de directors has cantat?

– Amb quatre.

– Què destacaries de cada un?

– El primer, en Baltasar Fiol, el qual em va ensenyar la *Sibil·la*. Ens feia cantar misses en veus blanques. Era una persona que si en aquell temps hagués tingut els mitjans i recursos d’avui en dia hagués estat un gran músic. Tenia moltes ganes de fer coses, i per a mi ha estat un dels millors. Fins i tot, amb el meu amic Biel de Son Coll arxivàrem peces que tenia ell, fins a 17 carpetes amb un valor molt gros.

– I del segon?

– Després d’ell va venir don Pep Estelrich, un home que sabia molta música, amb ell ja cantàvem moltes misses, *Tedèum Laudamus*, la missa d’en Perosi, i la del Pare Martorell *Mater amabilis*. I va ésser quan la coral va revivre i engreixar.

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

– Després de don Pep, qui el va seguir?

– El va seguir en Tomeu Sampol, un home molt seriós, molt responsable, però va dirigir poc temps. Aquí vull afegir que mai ha deixat d'estar en nosaltres l'organista en Pep Sampol, de nin ell ja em tocava les notes de la *Sibil·la*. Realment és un pilar de la Coral.

– Qui va succeir en Tomeu Sampol?

– D'en Tomeu Sampol, vaig passar amb en Sebastià Melià, de Porreres. Trobava que l'única cosa que tenia, dit per ell mateix, és que no se sabia imposar i no li teníem el respecte que es mereixia.

– I finalment...?

– El darrer, el que tenim, en Vicenç Juan Rubí, que per jo és únic. Fins hi tot quan el vàrem anar a contractar pensàrem que no voldria venir a Montuïri; però ell només ens va demanar que la gent assistís als assajos. I ara la gent que no cantava amb en Vicenç no cantarà mai. Pot ser que ens trastoqui el pressupost però s'ho té ben guanyat.

– Quants de membres formen part de la Coral?

– 14 sopranos, 11 contralts, 5 baixos però ara n'han començat tres de nous, reforçant la corda, i els menys nombrosos són els tenors, que som 4 i una dona alemanya que ens dona força a tots. Jo pens que és bo que entri gent jove perquè la Coral s'ha de renovar i tenir una continuïtat, ja que sempre he dit que aquesta coral és molt madura, o era molt madura.

– Com a coral, com us manteniu i quines despeses teniu?

– Ens mantenim gràcies a les subvencions que ens donen el Patronat, l'Ajuntament i la Parròquia. A més de tota aquesta gent que se n'adona que tenim un valor i de forma anònima ens donen alguna ajuda, sigui a través d'un funeral, comunions o particulars... La despesa principal que tenim és la del director, encara que a ell no li agrada molt que ho diguem, però gràcies a ell podem aprendre molt i fer unes celebracions i concerts mínimament dignes.

La Coral Parroquial

– Quins dies assajau ?

– Assajam cada divendres, i si arriba qualque concert o festa i ho creim con venient posam més assajos.

– I quins projectes més immediats teniu?

– En aquests momensts tenim prevists dos concerts: el de Nadal i un altre en homenatge al Pare Martorell. I enregistrar un CD.

– Vols afegir alguna cosa més?

– Primer voldria agrair a aquelles persones anònimes que als funerals ens donen qualque cosa, encara que sembli poca, ens ajuden a poder tirar endavant, la qual cosa fa que l'economia sigui més fluida. Per altra part

a la darrera assemblea vàrem parlar de fer una campanya de socis i jo voldria dir a totes aquelles persones interessades que seria molt d'agrar que ens poguessin ajudar posant alguna quota cada any, per així no haver de passar pena pel pressupost, ja que és molt trist començar el curs i no saber amb què poder comptar.

Des d'aquí volem agrair a en Francesc que ens hagi volgut relatar aquestes intimitats i a la vegada desitjar a ell i a tota la Coral sort i ànims per seguir endavant amb aquesta tasca de tant de prestigi per al poble.

ISABEL MAYOL I MANERA
MARIA ANTÒNIA RIGO GALLARD

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

Els caires de la claror

de Lluís Servera Sitjar

Una vegada més un montuïrer de talles apostòliques i de bonhomia patriarcal em demana unes paraules preliminars per a la seva obra en lletra d'estampa. Tampoc en aquest cas no he pogut ni volgut deixar de col·laborar en el feliç naixement de la il·lustració de veure publicada una bella mostra de la seva sensibilitat literària. Conec en Lluís no fa molts d'anys i he pogut constatar com de dia en dia

construeix graó a graó la seva particular casa de poesia o, com diria el P. Miquel Colom, el seu jardí de mots, a base de lectures, de reflexió, de procurar tenir oberts tots els porus de la sensibilitat per a representar en paraules adients el seu ideari poètic.

En aquesta ocasió en Lluís d'Alcoraia treu el llibret *Els caires de la claror*, un aplec de trenta-cinc peces poètiques classificades en dues

L'autor i a la portada de seva nova obra

parts, la primera, titulada *A l'aguait*, amb tretze poemes, i la segona: *El viure pensant i altres poemes*, amb vint-i-dos poemes. Sempre he pensat, i en això no som gens original, que un bon escrit, tant si és un text poètic com narratiu, dramàtic o assagístic, és una feliç conjunció entre el fons i la forma, entre allò que d'entrada pensa o sent "interiorment" l'artista dels mots i la seva plasmació plàstica en la realitat d'aquesta meravella que en deim paraules. L'escriptor, arribat el moment creatiu d'allò que Maragall en deia "Paraula viva", ha de **trobar** el mot just, adequat, per a expressar allò que en estat encara embrionari, navega caòticament en la seva ment. D'aquí ve precisament l'origen etimològic del nom dels "trobadors" antics. Per a mi és un corollari, quasi no és mester dir-ho, que la poesia ha de ser sempre referencial, en definitiva ha de ser una reflexió sobre la "realitat", feta o sentida, una realitat, això sí, sempre filtrada a través del cos i de l'ànima de l'artista, que pot incloure, naturalment, no tan sols vivències concretes pròpiament dites, sinó també desitjos, sòmits, frustracions, etc.

Aquesta meditació filosòfica del poeta en el sentit primigeni del terme la trobam en una sèrie de poemes.

El nostre bon amic Lluís Servera i la literatura mallorquina estan d'enhorabona amb aquests retalls poètics destil·lats per un esperit selecte que estam segurs que anys a venir, *Deo volente*, encara ens oferirà noves mostres especialment reeixides del seu quefer literari*.

JOAN MIRALLES I MONSERRAT

Intuition Baguette No 32859-6703: Caja y brazalete de acero inoxidable, cristal curvo de zafiro irrayable, cuatro tornillos de anclaje en el fondo, incorpora cierre acústico con pulsadores de apertura de alta seguridad, impermeable hasta 50 metros.
www.maurice-lacroix.com

M
MAURICE LACROIX
Switzerland
Tomorrow's Classics

Fermin
Jolers

Porto Cristo - Manacor - Cala Millor

* Del pròleg del llibre.

Nous escrits d'un pagès de Melcion Nicolau Sastre

Els escrits de Melcion Nicolau recuperen retalls vius del passat. Un passat que no és mort, perquè segueix viu en l'autor i mitjançant l'escriptura ens el transmet, el recobra per a ell i per als lectors que s'acostin al llibre amb una predisposició receptiva. D'una banda, hi ha els fets de la vida: els treballs i els dies del món pagès mallorquí; de l'altra hi ha els tresors de l'ànima: els sentiments, les emocions, els records. Aquest segon aspecte, que s'emmagatzema en la pròpia biografia gràcies a una superposició d'experiències, però, també, gràcies a la transmissió d'una generació a l'altra, és importantíssim. Conformava una manera de veure del món, unes actituds davant les coses i davant la vida, que ens enriqueixen i no podem deixar a un costat.

L'ànima del pagès és complexa. No faltaria sinó: treballar durament des de molt jove Melcion Nicolau ens parla dels porquerets d'un temps, llargues jornades de treball de sol a sol, la duresa d'un clima irregular i sovint poc plujós, la incertesa d'una activitat sotmesa a uns mercats que el pagès ni entén ni controla. No són tan lluny els temps dels "infantons de peu descalç, dones de cares colrades" de Maria Antònia Salvà. Són condicions que forgen una peculiar manera de veure les coses. I, a més, cada persona incorpora la seva pròpia experiència i la seva particularitat essencial. Ningú no és igual a un altre. Però, així i tot, es pot parlar d'un "llegat pagès", d'una memòria pagesa, conformada per l'experiència del treball humà sobre la natura i per la transmissió de coneixements i valors. I en aquest llegat "estimar la terra" és un valor capital.

Els textos d'en Melcion ens duen més enllà encara: d'estimar la terra a estimar els éssers vius. En primer terme, els vegetals i després els animals. Les plantes amb el seu llençatge estacional, amb les seves reaccions davant la meteorologia i

l'acció agrària, ens ensenyen moltes coses. I sobretot els arbres: els ametllers de soques ennegrides, les velles figueres amb brancatges que són com una cabellera estesa al vent, els arbres fruiters que acompanyen i alegren la vida de les persones. "Els arbres tenen dret a la vida de la mateixa manera que qualsevol altre ésser vivent i la vida s'ha de respectar", diu Melcion Nicolau. Fa seus els mots de Llorenç Moyà: Mes una cosa tinc meva, ben meva: el goig de l'arbre en flor que esclata a tot arreu sens por ni treva. I els animals també: els bous i les vaques, els ases i els cavalls, els muls, les ovelles i les cabres, l'aviram i els conills, els moixos i els cans.

Escriure llibres com els que ara ens ofereix Melcion Nicolau permet omplir un buit que arribaria a ser molt perillós. D'aquesta manera, el capital acumulat al llarg del temps no es dilapida sinó que es reté i es transmet com un fet de cultura. La vida del poble està feta de petites històries, de vivències personals, de la grandesa i la misèria del conviure. En Melcion ens fa avinent el record de la vida de poble, de la vida de possessió, de la vida al camp. Bo és notar que al costat d'aquesta cultura pagesa, d'aquesta sensibilitat ave-

L'autor i la portada de la seva nova obra

sada a copsar els detalls que ens proporciona la natura, hi ha una sensibilitat social afinada: "Hi ha massa cotxes, massa accidents per les carreteres a conseqüència de circular a massa velocitat, massa divertiments, massa drogoaddictes, massa vells i malalts mal atesos, massa poc respecte als drets humans, massa fam per molts indrets del món, mentre que per aquí hi ha massa menjar i se'n tira massa". Estimar els animals, estimar la terra i les persones que hi viuen, són les tres idees clau d'aquest llibre de Melcion Nicolau, *Escrits d'un pagès*, que continua amb encert el camí emprat l'any 2002 amb el seu primer llibre. Tant de bo que en Melcion ens segueixi mostrant el camí de dretes ginyes, ple de bassiots clars com miralls, i puguem seguir veient les tires verdes dels sembrats que ell tant estima*.

MATEU MORRO I MARCÉ

* Del pròleg del llibre

BIP Super Montuïri
supermercados **Extens assortit**

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria • Xarcuteria

Panaderia • Fruita i verdura • Begudes • Neteja

I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"

Av/ Es Dau, s/n

Tlf. 971 64 67 60

Montuïri

Joan Fornés i Aina Gomila, un matrimoni "d'or" compenetrat

Joan Fornés Fiol, de malnom Móra, va néixer el 9 d'octubre de 1928 al carrer del Molinar a una casa que era de Can Bou. És germà de tres germanes; Francesca, Joana i Maria. Va anar a escola a ca ses Monges fins als 9 anys. De dia no va anar pus a escola pel fet que a partir d'aquesta edat el llogaren per porquer a Can Mas on hi estigué un any. Després, també per guardar porcs, va estar 5 anys a Alcoraia. Guanyava 100 duros a l'any. Estant llogat venia de la possessió a peu per anar a escola amb el seu concho, en Pere Capellà, un bon mestre amb el qual va aprendre de llegir i escriure correctament a més d'aritmètica i geometria. Als 15 anys es va posar de manobre amb el seu concho, mestre d'obres, Bartomeu Fiol. Però el jove Joan era molt bon aprenent i de manobre hi féu poc temps, com a devers un any. Aviat va assolir bé l'ofici i als 16 anys ja era oficial picapedrer. El seu jornal era de 8 pessetes.

Aina Gomila Roscar va néixer al dia 8 de setembre de l'any 1929. És germana de tres: ella, Maria i Joana. Com que a casa seva eren conreadors després d'haver anat a ca ses Monges a aprendre les oracions i les primeres lletres es va posar a ajudar als seus progenitors tant en les feines de la casa com a fora vila.

Es varen conèixer pel passeig del

c a r r e r

Major, que aleshores era molt concorregut. S'enamoraren i el 21 de gener de l'any 1954 don Bernat Martorell els va casar. Per tant enguany han celebrat

les seves noces d'or tot satisfets i plens d'amor i estima mútua.

De casats, n'Aina prest va romandre en gestació, però desgraciadament varen anar malament dos parts; un va néixer mort i altre, morí al cap d'uns dies. Després sí que va anar bé el part i tenen un fill i una filla bessons. En Joan i na Magdalena, ambdós casats. En Joan té un fill de 19 anys: en Joan, i na Magdalena, dos, en Toni, que ha complit els 23 i en Joan de 19.

Varen parar casa a Son Monjo de la seva tia Miquela on hi estigueren uns anys. Llavors en Joan se'n va anar a fer feina de picapedrer a Ciutat amb un mestre que li deien es Sord. El motiu d'anar-se'n a Ciutat

era perquè aquí aleshores el seu sou era de 150 pessetes setmanals i a Ciutat n'hi donaven 500. Hi va treballar uns 5 anys i és allà on varen néixer els fills.

Després els jornals de picapedrer per aquí apujaren i varen tornar a Montuïri; llogaren la casa del molí de Can Vermell a les Tres Creus i ell es va tornar posar a fer feina amb el seu concho Tomeu Fiol. Quan aquest es va jubilar va prendre el seu mestratge. Per la seva vida laboral de mestre picapedrer, les ensenyances d'aritmètica i geometria que va rebre del seu concho en Pere li foren de molt de profit. Gràcies a elles entenia perfectament els complicats plànols de certes obres que va dur a terme. Va arribar a tenir un tall d'onze obrers. Quan es va jubilar, ara fa 10 anys, va prendre el relleu, al seu fill Joan.

A més de picapedrer ha estat un bon matador de porcs. En temps de matances ha matat el porc a bastants cases particulars i els vespres dues vegades a la setmana anava a la matança de can Fiol.

Com altres matrimonis que han arribat a les noces d'or, també hem escrit un poc la seva biografia. En Joan i n'Aina se senten compenetrats, s'estimen, ara, ja jubilats, se senten satisfets d'allò que han fet durant la seva vida i dels seus encertats fills i néts. Es troben bé i són feliços. I per molts d'anys!

SION NICOLAU

RESTAURANT

ES
REVOLT

Especialitat en

Pa amb oli amb sípia • Frit

Carr. vella de Palma, s/n • Telf. 971 64 66 00 • Montuïri

Els bolets, la febre de la tardor

Cada any, si plou, arriba la temporada de la recol·lecció dels bolets. Podem parlar d'alguns dels perills que suposa recollir-los sense conèixer-los.

Antigament es feia la prova de l'all bullint el bolet amb una dent d'all; si el color de l'all no s'alterava, el bolet es considerava comestible, però aquesta dada és falsa i perillosa perquè hi ha bolets molt verinosos que no modifiquen el color de l'all. No hem d'oblidar que no existeix cap regla empírica que permeti afirmar o negar que un bolet sigui comestible i la prudència aconsella limitar-se a consumir les espècies considerades com a comestibles i rebutjar les altres.

Existeix una altra prova que és la de bullir els bolets amb una moneda de plata, per observar si aquesta canvia de color, però també és equivocada i compromesa.

D'altra banda, és convenient no fiar-se mai dels bolets que estan menjats per caragols, rates, tords o conills, ja que tots plegats posseeixen en els seus sucs digestius una substància capaç de destruir els verins fins i tot els de les amanites.

El bolet no és un ésser viu sinó que és la part visible d'un organisme anomenat fong, a partir de la segona meitat del segle XX. Se l'agrupa en un regne a part, el fúngic, ja que no són autèntics vegetals.

El fong compleix en la seva natura una important funció de reciclatge ecològic. Existeixen unes cent mil espècies conegudes de fongs que emergeixen a la tardor a partir del miceli que es troba davall terra.

Els bolets han de recol·lectar-se sempre tallant-los amb un ganivet, perquè així no espenyam el miceli que fomenta l'aparició de nous bolets. També es aconsellable no aixecar la capa superficial de l'humus que cobreix la crosta de les garrigues, ja que així fariem, també, malbé al miceli. Els bolets suposadament verinosos no s'han de destrossar perquè també són necessaris per a l'equilibri de l'ecosistema.

Els bolets ens aporten vitamines

de bona qualitat biològica, vitamines del grup B, minerals, fibra i molts poques calories. Mai no s'han de menjar crus, malgrat siguin comestibles perquè són molt irritants per a l'estómac. Tampoc s'han de consumir molt madurs o descomposts, a pesar que la intoxicació que causen només sigui lleu.

N'hi ha de mortals com l'amanita *phalloide* els símptomes de la qual apareixen entre les vuit i les dotze hores i que no té antídoto; és rar trobar-la en les garrigues de pins. L'amanita verna també és mortal. El gran perill que pot existir en els nostres boscs montuïrers és confondre la deliciosa "cogoma" amb una d'aqueixes amanites. Una altra amanita molt abundant el nostre entorn és el famós "pixecà", que no és mortal però que és millor ni ensumar-lo.

Quant a bolets comestibles, a part de les cultivades tenim el xampinyó silvestre o "camperol" molt útil per a l'alimentació de diabètics.

Hem de destacar entre les comestibles la cama-seca, l'orellana, les girgoles de poll o de garriga, les blaves "negres" que pertanyen al gènere de la rússula. De l'anomenada aquí blava "blanca o vera" solament es poden consumir els exemplars molt tendres.

El bolet de femer és un coprinus i és de gran qualitat, sempre que es

Esclata-sangs

recol·lecti molt tendre. El "peu de rata" groc i gris és comestible amb cautela, perquè els exemplars adults tenen un efecte purgant, per la qual cosa sols es poden consumir els exemplars molt joves.

En darrer terme parlarem del "rei dels bolets" anomenat "esclata-sang", "nizcalo" en castellà i "rovel·ló" en el Principat. És de gran qualitat, malgrat els seus pigments naturals tenyeixin de vermell l'orina unes hores després d'haver-lo ingerit sense cap risc per a la salut. També hi ha l'anomenat "esclata-sang blanc o pelut" que al tallar-lo amolla un líquid blanquinós; és comestible en algunes regions del nord i de l'est d'Europa no obstant aquí no es consumeixi.

En definitiva, seria bo que la "febre de la tardor" fos sempre benèvola i ordenada respectant sempre totes les regles elementals dins i fora d'aquests boscs que són el pulmó de la nostra subsistència.

APOTECARI

Especialitat en cuina Mallorquina

Ctra. Palma - Manacor Km. 29.320
07230 - MONTUÏRI - Tel: 971 64 41 01

Sa Fira, ara i abans

26 anys de sa fira de Sa Perdiu, 25 de la fira Agrícola, Ramadera, Artesanal

Com passen els anys! A mi em sembla l'altra dia quan el penúltim diumenge de novembre, dia 23, de l'any 1979, en què generalment els diumenges el mati, com gairebé succeeix ara, per la plaça havia poca gent, aquesta diada de la primera Fira de sa Perdiu n'hi havia molta.

Aquest dia montuïrers i forans vàrem gaudir contemplant l'exposició de reclams i escoltant el xec, xec, xec a xec curritxar de les perdius.

De fa estona estàvem acostumats els montuïrers a haver d'anar a poble extern per gaudir d'una fira: el primer diumenge de maig a Sineu (que dit sia de pas, era costum comprar falç noves, fer dentar les velles que anaven ermusses, i comprar un siurell, una pepa o un pallasso de pedaç que tirant per un fil tocava un tambor). Per la tardor a la fira de Lluçmajor i de Porreres on per firar generalment compràvem olives per trencar i ganyetes per les matances.

I temps reculat, el dia 8 setembre, coneguda pel dia de la Mare de Déu dels missatges, aquí, a Montuïri, se celebrava una fira.

En aquesta, la plaça, no passava d'esser un mercat com un dilluns normal, destacant, però, dels altres dies de mercat la venda d'escales d'aqueixes que s'empren per collir fruita i ma-

joritàriament figures. Fins i tot es va anomenar la fira de les escales de peu, per trobar-nos a la plena del collir figures i és quan es necessiten escales

Aquestes escales avui sembla que la majoria estan construïdes de barres de fusta normal d'avet o pi. Però les més lleugeres són les que estan fetes amb llenya d'om o pollancre pel fet que la soca procedent d'aquest arbres ben assecada a cobro donen una fusta lleugera i l'escala es fàcil de moure. Com que per escalar una figuera s'ha de moure sovint l'escala ha d'esser manejadissa i normalment les feien de barres tretes dels arbres esmentats. Pel mercat de la plaça vella i voltants i havia per vendre bestiar, majoritàriament porquí i mular.

Aquesta fira segons m'han contat persones velles, ve de bastants anys enrere. Succeí, però, que entre l'any 1936 i 40, el temps que va durar la guerra civil, no se va celebrar; ara bé, passada aquesta, seria l'any 1940, es va tornar recuperar, però ja no fou igual, era un tant freda respecte a les barrines, exposicions i vendes. Ja no havia tantes bísties ni tants de porcells ni tants de marxandos a la plaça. Poc a poc crec que va arribar a desaparèixer del tot devers l'any 1960 o potser un poc més endavant.

Allò que sí va prendre força foren

les diversions. Aleshores per les festes patronals de Sant Bartomeu celebraven les berbenes a la Carnisseria, aquí on avui està situat l'Ajuntament i que era un corral tancat amb unes parets i finestrals perquè estava previst construir-hi les escoles públiques. En aquest temps, però, dominava la religió i crec recordar que no estava permès el dia de patró Sant Bartomeu el ballar d'aferrats, ja que era considerat pecat. Així el dissabte es començava la berbena prest i acabava a les 24 hores i el dia del Sant a no en feien o començava a partir de mitja nit, que ja no era dia del patró.

A Montuïri era per la Mare de Déu dels missatges, dia de la fira, que al pati de les escoles se celebraven unes grans berbenes i que s'hi varen fer fins devers els anys 50.

Eren unes grans berbenes, hi venien les millors orquestres que tenien fama aleshores: Record com ballàvem al so de l'orquestra "Bolero", amb l'anomenada i prestigiosa cantant Inna Sassi. Altres orquestres que record són Los Trashumantes, Cadetes, Los Clippers, amb Miguel de Villa de cantant, Bahia amb en Xesc de les bananes, i altres.

L'empresari i organitzador era l'amo en Joan "Porrerenc" i tant la il·luminació com el lloc i la decoració —la qual consistia amb paperí, llanternes de paper, brots de mata i alfabetguera— donaven un ambient d'alegre festa com no es veia a altres pobles. Crec que en qualitat i bones orquestres, després de les berbenes de Felanitx venien les de Montuïri, aquestes que per espai d'uns 10 anys se celebraven al pati de l'avui Col·legi Joan Mas i Verd.

A més hi havia una caseta-teatre de titelles i una altre de tiro pichon, servei de bar i restaurant que instal·lava l'amo en Sebastià "Baco". Se servia porcella rostida i caragols coents. Però aquestes maneres de fira diversió, com he esmentat, es deixaren devers l'any 1950 o uns anys abans. Després, tant les de Sant Bartomeu com les de la Mare de Déu, passaren al Dau. D'aquí varen prendre força les del dia del patró i varen decaure les de la fira.

Pel que fa a la fira actual —exposicions mostres i gèneres a la venda—,

Restaurant Es Molí d'en Perons

Menú dies laborables • Cuina internacional • Parrilla

(Dimecres, tancat)

C/ Es Molinar, 51 • Tel. 971 64 65 08 • 07230 Montuïri

no difereix gaire de les altres fires que se celebren pels pobles.

Referent als concursos i exposicions destaca l'exposició i concurs del reclams de perdiu, el qual de cada any a anat a més, fins al punt que enguany s'ha hagut d'optar per canviar la seva ubicació. A la plaça i els graons no hi caben degut a la gran participació.

També destaca la mostra monogràfica del ca rater mallorquí, on es premia els cans o cusses que millor reflecteixin el prototipus d'autèntica raça autòctona mallorquina.

Les novetats enguany les trobam en l'aspecte teatral, cultural i literari. Es representarà la comèdia d'en Pere Capellà "L'amo de Son Magraner" i presentaran tres llibres. Dia 3 divendres un llibre poemari "Els caires de la claror", de Lluís Servera

Sitjar, i dia 4, divendres, "25è aniversari de la fira de sa perdiu", de Joan Sociés i "Nous escrits d'un pagès" de Melcion Nicolau Jaume, un servidor.

També per primera vegada hi haurà una tasta oberta de vins oferta per la Confraria de tastavins de Montuiri, i un combat de gloses de picat. Que això de tastar vins és cultura, ho és per la multitud de coneixe-

ments que els tastadors han de saber percebre sobre colors, aromes, gusts, l'elecció d'un vi adient amb el plat que se serveix. Com he dit, el saber de vins és tota una cultura.

I com que el vi dona xerrera i alegria, enguany entre la torrada de la Cooperativa i el vi passarà alegre la festa. *Molts d'anys i bona fira!*

SION NICOLAU

PREFABRICATS

Manera

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ DE

BALUSTRADA I

BIGUES DE TAU LÓ

IMITACIÓ FUSTA

Servei de transport propi per a tota l'illa

Magatzem i oficina

Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuiri (Mallorca)

Tlfs. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95

Tlf. particular: 971 64 61 73

C.E.M. CENTRE
D'ESPECIALITATS
MEDIQUES

Plaça d'Espanya, 56 - Tel. 971 120 064 - Fax 971 120 426
C/. Ciutat, 12 - Tel. 971 120 021 - Fax 971 662 043
07620 Lluçmajor - Mallorca (Balears)

C/. Historiador Talladas, 2 A - Tel. 971 652 637 - 07630 Campos (Mallorca)
cem@cemllucmajor.com - www.cemllucmajor.com

- Alergologia
- Anàlisi clínics
- Aparell digestiu
- Assistència domiciliària
- Cardiologia i aparell respiratori
- Centre auditiu
- Clínica dental:
 - Cirurgia màxilo-facial
 - Implantologia
 - Odontologia
 - Ortodòncia

- Cirurgia general i laparoscòpica
- Dermatologia
- Ecografia
- Endocrinologia
- Fisioteràpia i rehabilitació
- Ginecologia i obstetrícia
- Igualatori mèdic
- Infermeria
- Medicina general

- Medicina estètica
- Nutrició i dietètica
- Oftalmologia
- Ortopèdia Gamundí
- Otorrinolaringologia
- Pediatria
- Podologia
- Psicologia
- Psiquiatria

- Radiologia
 - Mamografia
 - Ortopantomografia bucal
 - Radiologia general
 - Telerradiografia
- Rehabilitació (metge rehabilitador)
- Teràpia de parella i sexologia
- Tractament de la obesitat
- Traumatologia i cirurgia ortopèdica
- Urologia i andrologia

Làser - acupuntura, medicina ortomolecular, test de intolerància alimentària, depilació làser.
Revisions mèdiques: Companyies d'assegurances de vida (Sa Nostra, La Caixa, Inter Partner).
Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antonio Isern Oliver.

Tenim el plaer de comunicar als nostres clients les noves especialitats i serveis de recent incorporació:

Metge especialista en rehabilitació: Dra. Encarnación Sanfeliciano Gómez.

Llicenciada en psicologia: Lola Rodríguez Mayoralas.

Diplomada en podologia: Mª Cristina Fiol Ekman.

Urologia i andrologia: Dr. Martín Santisteban González

Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antoni Isern Oliver

Mamografia, ecografia de mama, ecografia trans-rectal i trans-vaginal, cadera pediàtrica i eco-doppler vascular perifèric.

Assegurances: ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - AGSA - AXA - PLANAS - D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - LA BOREAL - LA ESTRELLA - L'ALLIANÇA - MAPFRE - MEDIFA/C - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMEDIC - SANITAS - SERSANET - VITALICIO SALUD - WINTERTHUR

Mutues d'accidents: ASEPEYO - CYCLOPS - FIMAC - FRATERNIDAD MUPRESA - FREMAP - IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL - MAZ - MIDAT - MUTUA UNIVERSAL - MUTUA BALEAR - Companyies d'assegurances d'accidents: ALLIANZ - AXA - AURORA - IBERICA - AEGON - CASER - CAUDAL - FENIX - FIAT - LA ESTRELLA - MAPFRE - VITALICIO - PREVISIÓN BALEAR - WINTERTHUR - ZURICH

Horari de les 9'00 hores a les 21'00 hores.

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Com passa el temps!

Fa més de 55 anys que fou tirada aquesta foto damunt els graons.

Basta comparar l'aspecte juvenívol d'aquests que apareixen a la imatge del que ofereixen avui en dia. Ha desaparegut el noguer que hi havia a un costat i els noms dels qui moriren en el front de guerra, aleshores estampats a la façana de l'església. Els temps passa per a tots, com també ha passat per en Joan Miralles "Manescal", na Catalina Payeras "Marier", na Joana Aina Mesquida "Bella", n'Aina Gomila "Gelat" i en Bartomeu Sampol

Records d'infantesa

Devia tenir uns 15 anys quan em varen llogar per pareller a S'Allapassa, una gran i anomenada possessió de Sa Marina de Lluçmajor. Aleshores guanyava 125 pessetes el mes. Com que es troba a uns 25 quilòmetres lluny de Montuïri hi anava amb una bicicleta la qual, amb el doblers del meu sou, mon pare m'havia comprat. A Montuïri hi venia cada 15 dies, el diumenge.

Com s'estilava, en aquest temps romanien a la possessió i per jeure componíem una llitera amb branques d'ullastre i palla a darrera les bísties, i allà jaíem. Abans de trencar l'alba ens aixecàvem. Amb bon matí, el pareller major cridava "soopees!" i anaven al menjador on cadascú es llescava les seves sopes dins una escudella amb orelles i escaldaven amb aquell brou fet d'un sofregit de ceba i tomàtiga amb un poc d'oli o saïm i afegit de col o altra

Un mort a la carretera

verdura. Per postres unes quantes figues seques i aglans. En haver berenat, a treure el parell i cap el sementer a fer solcs.

Allà hi havia bones bísties jo menava un bon parell; en "Moro", que era el cavall pare (allà hi havia una guarda d'unes 15 egües i un egüer que li deien el sen Llorenç "Passerell") fi, de raça mallorquina, encollat amb una mula, na "Pastora". Ambdues bísties tenien molta força, feien un bon parell i em retia molt el llaurar.

Un dilluns però me'n va passar una de por. Me n'anava per la carretera que va d'Algaida a Lluçmajor i a l'indret del camí que va a Aubenya i Castellitx, just a la carretera, vaig veure un regaró de sang. Em vaig aturar i al costat, dins la

cuneta, hi va haver un home mort. Era l'any del moviment i havia sentit a dir que en mataven i les deixaven a la vorera de la carretera però jo no m'ho acabava de creure. Però aquesta vegada sí que ho vaig veure bé de prop.

Davant aquest fet vaig tenir un esglai gros. No sabia que havia de fer i vaig fugir d'allà remant espès tot quan podia fins que vaig arribar a S'Allapassa. Arrib amb un tremoló de por i caguera, tot el dia vaig anar de caguetes i tremolant. Sols no gosava dir-ho a ningú, però ho vaig contar a l'amo: Li cont que a tal lloc m'havia trobat amb un home mort a la vorera de la carretera. No em féu gens de cas. En aquell temps trobar un mort a la vorera de la carretera no estranyava, però a mi no em fugia del cap. Encara ara, quant hi pens, se'm posa la pell de gallina.

Contat per

Antoni Bennassar "Carboner"

Hi ha esperances: s'entreveu una millora de l'equip

Partits jugats el mes de novembre 3ª Divisió Nacional

Montuïri, 3 - Portmany, 2

Una victòria més ampla hagués pogut aconseguir el Montuïri davant el Portmany en un partit emocionant en el qual l'àrbitre en fou el protagonista i deixà bastant que desitjar. Varón, dels locals, que fou el millor del partit, marcà el dos primers gols amb els quals donà tranquil·litat al conjunt montuïrer, encara que al final es complicaren un poc les coses.

Sp. Maonès, 1 - Montuïri, 0

Fou un partit molt disputat en el qual l'Espòrtng Maonès es va saber imposar amb un gol a l'acabament de la primera part, l'únic del partit; contratemps que afectà tant els montuïrers que no saberen reaccionar en tota la segona part. L'actuació de l'àrbitre fou pèssima: amonestà 5 jugadors locals i 4 visitants a més d'expulsar l'entrenador i el delegat del Montuïri.

Montuïri, 0 - Ciutadella, 0

El Montuïri no sols va dominar tota la primera part, sinó que creà les úniques ocasions de gol i féu gairebé un partit excel·lent, però en cap moment aconseguí el gol, malgrat intentar-ho en diferents ocasions. Féu un bon patit i mèrits suficients per guanyar. Ara bé, a la darrera el Ciutadella es refé, va empenyer de debò cercant el gol que li donàs la victòria, però no arribà.

Binissalem, 1 - Montuïri, 1

Partit molt intens amb moltes ocasions per part d'un i altre equip en el qual el Montuïri va saber contenir l'agressivitat local dels inicis. Marcaren primer els binissalamers, però Canyelles sis minuts més tard empatava i així acabà la primera part i l'encontre.

2ª regional

Es Barracar, 1 - Montuïri, 1
Montuïri, 2 - Son Cladera, 3
Consell, 0 - Montuïri, 0
Montuïri, 3 - Campanet, 3

L'actuació del Montuïri de 2ª regional enguany és discreta tirant a bona

Juvenil

Sineu, 3 - Montuïri, 2
Montuïri, 4 - Porreres, 0

Cadet

Montuïri, 4 - Collera, 0
At. Peguera, 3 - Montuïri, 2
Montuïri, 1 - Son Sardina, 0

Aleví

Cardassar, 2 - Montuïri, 5
Alaró, 1 - Montuïri, 4

Benjamí

Montuïri, 4 - Olímpic, 4
Manacorins, 2 - Montuïri, 2
Montuïri, 3 - Sineu, 1
Artà, 0 - Montuïri, 4

BÀSQUET FEMENÍ

1ª Autònoma

Arenal, 51 - Drac Montuïri, 70
Drac Montuïri, 62 - Sant Llorenç, 58

Cadet

Andratx, 36 - Montuïri Munper, 60
Montuïri Munper, 77 - Artà, 41
Bons Aires, 23 - Montuïri Munper, 45
Udyr, 54 - Montuïri Munper, 47

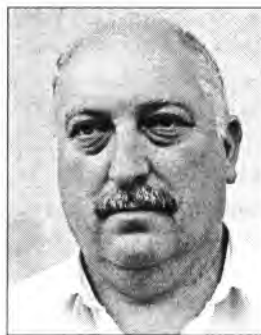
Infantil

Montuïri Manera, 52 - Impr. Bahía, 44
Llucmajor B, 4 - Montuïri Manera, 54
Montuïri Manera, 64 - Andratx, 29
Felanitx, 63 - Montuïri Manera, 35

Mini

Llucmajor, 4 - Montuïri Verger, 54
Montuïri Verger, 58 - Sant Agustí, 19
Cide, 10 - Montuïri Verger, 61
Montuïri Verger, 60 - Inca, 21

El president, optimista S'ha fixat un davanter asturià

Malgrat els resultats de l'equip de III Nacional, el president Joan Pocoví es mostra optimista i té absoluta confiança amb l'entre-

nador al qual no pensa ni de molt substituir-lo. Però, per altra part, cerca solucions a fi de superar la sequera golejadora de l'equip, tant és així que ja s'ha fixat el davanter asturià Daniel Bousoño, el qual a la seva terra també jugava a tercera i que prest debutarà aquí. També es pensa incorporar un mitja punta si el lesionat Fullana no es recupera prest.

El president no oblidarà que el Montuïri és l'equip menys golejadore de la categoria, però, ens deia: "Consider que, mirant els equips del futbol base de Montuïri, el vent va en popa, els objectius es van complint i sols s'ha d'atribuir a la mala sort la ineficàcia golejadora del primer equip". - O.A.

Exposició solidària

Amb motiu de la fira de Montuïri estarà oberta una modesta exposició d'espelmes i mocadors de seda de l'Índia a la rectoria. Tots els beneficis aniran destinats a l'ONG Concòrdia.

Agraïment a l'Ajuntament

Agraïm l'ajuda econòmica de 300 euros de l'ajuntament de Montuïri pel manteniment i embelliment dels fassers dels graons.

Xerrades pares i mares dels infants de la catequesi

Convidam tots els pares i mares dels infants de la catequesi a una reunió de formació el proper dijous dia 9 a les 20'30 a la rectoria. Vendrà a parlar-nos na Maria Antònia Nicolau, llicenciada en Pedagogia; mestra en el col·legi Pedro Poveda de Palma. El tema de diàleg serà: Principis antropològics per una educació amb valors.

Celebració de la reconciliació

El divendres dia 10 a les 20'00 celebració de l'acte de la reconciliació en motiu de les festes de Nadal.

Horari de les celebracions de les festes de Nadal i Cap d'any

Dia 24 (divendres): 20'00 Matines

Dia 25 (dissabte): 12'00 i 20'00 Eucaristia del dia de Nadal

Dia 26 (diumenge): 12'00 i 20'00. L'Eucaristia de les 20'00 serà en castellà com a signe d'acollida dels nostres germans sud-americans)

Dia 31 (divendres): 20'00 Eucaristia de Cap d'any

Dia 1 (dissabte): 20'00 Eucaristia

Se suprimeix la missa de les 12'00.

Dia 2 (diumenge): 12'00 i 20'00: Missa

El temple parroquial haurà servit una vegada més d'esplendorós marc pel concert líric del 27 de novembre amb motiu de la fira

Un Advent per a la solidaritat

Així com la vida humana té moments més intents que altres, així també l'Església disposa d'uns temps litúrgics especials per a una participació en relació amb Déu. L'Advent és un d'aquests moments més intents que es caracteritza per l'impuls de reviscolar o refer l'esperança.

Sobretot per l'Advent Déu no renuncia al seu somni. El seu ideal és que entre tots poder fer "un cel nou i una terra nova" que amb tanta insistència anunciaren els profetes incansablement. Déu ens proposa en aquest moment tan especial de la nostra història que sembla que no estam precisament per a perspectives espirituals gaire ambicioses, fer possible la vinguda "un cel nou i una terra nova". Però el somni de Déu vendrà en la mesura que els humans ens comprometem a fer-lo possible amb el nostre esforç. Aquest és el desafiament: fer possible una terra més habitable per a tots, just això és el "cel nou i la terra nova" que tan anhela Déu.

Ja ens hi va bé que per l'Advent intensifiquem els moments de pregària, la meditació, el silenci personal. Sentir i viure la presència

silenciosa de Déu que camina amb el seu poble és un dels trets més significatius de l'Advent. Però aquesta vida més intensa de relació amb Déu és una part del camí; l'altre és el compromís. Santa Teresa amb insistència solia dir "entre los pucheros también está Dios". En el compromís vers el altres la fe en Déu es fa més creïble.

Durant l'Advent d'aquest any proposam diverses activitats per dur a terme en el nostre poble:

Primera: recollir el medicament que no s'ha acabat i dur-lo a la farmàcia del poble per enviar-lo al Tercer Món.

Segona: Recollir material de cuina: plats, olles, etc. més o manco en bon estat per enviar-lo a Santo Domingo.

Tercera: Visitar alguna persona que està sola o malalta.

D'aquesta manera el nostre Advent serà Bona Notícia per a molts i més creïble la nostra fe amb aquell que no escatimà ni temps ni esforços per fer-se solidari amb els homes, sobretot amb els més pobres.

Bon Advent per a tothom!

Temps passat

10 anys enrere

Desembre de 1994

Francisca Ribas cantà la sibil·la

Es guardava dins la memòria que des de sempre havia estat un nin o una nina qui cantava la sibil·la. Però aquest any no se'n trobà cap i es va acudir a Francisca Ribas Cerdà, de 56 anys. En fou una novetat, si bé la va interpretar amb tot esment i pulcritud.

Confirmacions

Dia 29 de desembre de 1994 el Bisbe Teodor Úbeda va confirmar a la nostra parròquia 29 joves amb l'església plena de gent.

25 anys enrere

Desembre de 1979

I Fira i mostra de sa perdiu

Amb notable participació tant de públic com de perdius es va celebrar dia 8 de desembre de 1979 la *I Fira i mostra de sa perdiu*. En fou guanyador el llucmajorer Damià Verger i Joan Miralles fou el primer montuïrer classificat. TVE ho va gravar i posteriorment va emetre un reportatge. El vespre abans se celebrà una taula redona a l'Ajuntament a l'entorn de la caça i la perdiu.

50 anys enrere

Desembre de 1954

Mor Pere Capellà

Pere Capellà, qui havia estat col·laborador de **Bona Pau** amb les seves agradoses gloses, va morir a Ciutat dia 17 de desembre de 1954. Una mort molt sentida a la vila, tant que el Consistori va acordar nomenar-lo fill adoptiu de Montuïri.

100 anys enrere

Desembre de 1904

Metge titular

A la sessió de l'Ajuntament de dia 6 de desembre de 1904 es va acordar prorrogar el contracte sense límit de temps, al metge Joan Verger Ribas "Fraret"; a la qual cosa s'hi oposava el regidor Manera perquè —deia— *pel poble se senten moltes queixes d'ell, perquè s'absenta de la vila sense deixar substitut i altres deficiències*. D'això, però, el Consistori en féu poc cas.

Fases de la lluna

Desembre, 2004

5 Quart minvant	18 Quart creixent
12 Lluna nova	26 Lluna plena

Pluviometria

Novembre de 2004

Dia 1	3'6 Litres m ²		
" 4	1'6	"	"
" 5	4'5	"	"
" 7	0'8	"	"
" 8	1'2	"	"
" 10	9'1	"	"
" 11	42'5	"	"
" 12	7'5	"	"
" 14	16'7	"	"
Total	87'5	"	"

Pebres amb beixamel

Ingredients

4 pebres vermells · 2 albergínies · 2 alls · julivert · 100 gr.de pa rallat · 1 ou · 200 gr.de tonyina (atun) · sal · pebre bo · 1/2 litre de beixamel.

Elaboració

Torrar les albergínies, pelar i picar. Mesclar amb els alls, julivert, pa, tonyina i l'ou ben batut. Dins una pella amb oli ben calent, posar els pebres d'un en un donant-los voltes fins que la pell faci bòfigues. Posant-los sota el grifo els pelam i feim nets de pinyols. Els farcim i untam d'oli i els posam al forn suau donant-los voltes fins que sien cuits. Posam la beixamel per damunt fins esser dorada.

CATALINA SASTRE ROCA "PETRERA"

Demografia

Novembre de 2004

Naixements

Dia 17.- Elias Meziani, fillde Hossain i de Fàtima.

Defuncions

Dia 6.- Pereta Maria Gomila Fiol "Nofre", casada de 88 anys.

Dia 17.- Bàrbara Jaume Amengual "de Son Costa", viuda de 91 anys.

Dia 26.- Honorat Ribas Martorell "de Son Reus". viudo de 90 anys.

Noces d'argent

22 desembre 1979

Matias Mulet Amengual (de Santa Eugènia) amb Maria Arbona Arbona "Massena"

Apotecaries

5 dbre. Petra	26 dbre. Vilafranca
12 " Porreres	2 gener Ariany
19 " St. Joan	

Antigues cançons amoroses

Dues roses a un brot
componen un bon ramell,
vos he enviat un clavell
perquè tenguéssiu de tot.

Ja florirà sa murtera
que hi ha dins es regueró,
també florirà s'amor
teva, si és vertadera.

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuïri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

